1954
ମେ 5

ନର ସିଂହ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଜଣେ

ବନାମ

ଉତ୍ତର ପ୍ରଦେଶ ରାଜ୍ୟ

[ମୁଖାର୍ଜୀଆ, ଭିଭିଆନ୍ ବୋଷ ଏବଂ ଗୁଲାମ୍ ହସନ୍ ନ୍ୟାୟାଧୀଶବୃନ୍ଦ]

ଭାରତର ସମ୍ବିଧାନ - ଅନୁଚ୍ଛେଦ 134 (1) (c) ଏବଂ 136 (1) - ଅନୁଚ୍ଛେଦ 134 (1) (c) ଅଧୀନରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଭୁଲରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ପ୍ରମାଣପତ୍ର - ଆଇନର ଭୁଲ୍ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରେ - ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ହସ୍ତକ୍ଷେପ - ଅନୁଚ୍ଛେଦ 134 (1) (c) ଅନୁଯାୟୀ ବିଶେଷ ଅନୁମତି ।

ଧାରା 302/149 ଇତ୍ୟାଦି I.P.C. ଅନୁଯାୟୀ ବିଚାର କରାଯାଇଥିବା 24 ଜଣଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କେବଳ ତିନି ଜଣଙ୍କୁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଶେଷରେ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା । ତଥାପି ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଭୁଲବଶତଃ ତିନି ଜଣଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ Nଙ୍କୁ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରିଥିଲେ, ଯାହାଙ୍କୁ ସେ ଦୋଷମୁକ୍ତ କରିବାକୁ ଚାହୁଁଥିଲେ । ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ସେ ସରକାରଙ୍କୁ ନିଜ ଭୁଲ ବିଷୟରେ ଅବଗତ କରାଇଥିଲେ । ଭୁଲବଶତଃ Nଙ୍କ ଉପରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଦଣ୍ଡକୁ ଛାଡ କରିବା ପାଇଁ ସରକାର ଆଦେଶ ପାରିତ କରିଥିଲେ ଏବଂ ତାଙ୍କୁ ମୁକ୍ତ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ । N ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଦୁଇ ଦୋଷୀ ଅନୁଚ୍ଛେଦ 134 (1) (C) ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ପାଇଁ ଏକ ଆବେଦନ ଉପସ୍ଥାପନ କରିଥିଲେ । ଅନ୍ୟଥା ହତ୍ୟା ଅଭିଯୋଗର କଳଙ୍କ ଭବିଷ୍ୟତରେ ତାଙ୍କୁ ପ୍ରତିକୂଳ ପ୍ରଭାବ ପକାଇ ପାରେ ବୋଲି ବିଚାର କରି ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ Nଙ୍କୁ ଏକ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ଅନ୍ୟ ଦୁଇଜଣଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ, ସେମାନଙ୍କର ମାମଲାରେ କୌଣସି ପ୍ରମାଣପତ୍ର ଜାରି କରିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ନଥିଲା, କିନ୍ତୁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ସେମାନଙ୍କୁ ଏହା ଭାବି ଏକ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ ଯେ ଏହା କରିବାକୁ ସେମାନେ ବାଧ୍ୟ ଥିଲେ କାରଣ ଅନୁଚ୍ଛେଦ 134 (1) (C) ଏକ "ମାମଲା" ବିଷୟରେ କହିଥାଏ ଏବଂ ଏହା ସମ୍ମୁଖରେ ସାମଗ୍ରିକ ଭାବରେ ଆବେଦନ କରିବା ଏକମାତ୍ର ମାମଲା ଥିଲା ।

ନିର୍ଣ୍ଣୟ ନିଆଗଲା ଯେ (1) ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ମତ ଭୁଲ ଥିଲା କାରଣ ଅନୁଚ୍ଛେଦ 134 (1) (c) ରେ ବ୍ୟବହୃତ "ମାମଲା" ଶବ୍ଦର ଅର୍ଥ ହେଉଛି ପ୍ରତ୍ୟେକ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ମାମଲା ।

(2) ଦୁଇ ଦୋଷୀଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଆଇନକୁ ନେଇ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିଜର ଭୁଲ ନିର୍ଦ୍ଦେଶନା ଦେଇଥିଲେ ଏବଂ ଏହି ମାମଲାରେ ତାଙ୍କର କୌଣସି ବିବେକାଧିକାର ନାହିଁ କିମ୍ବା ତାଙ୍କର

ବିବେକାଧିକାର ସୀମିତ ରହିଛି ବୋଲି ଭାବି ସେ ନିଜ ଉପରେ ଥିବା ବିବେକାଧିକାରକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିନଥିଲେ ଏବଂ ସେଥିପାଇଁ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଭାରତର ସମସ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଉପରେ ନ୍ୟାୟିକ ତତ୍ତ୍ୱାବଧାନର ସାଧାରଣ କ୍ଷମତା ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରିବାକୁ ବାଧ୍ୟ ।

(3) ଆବେଦନଟି ବିଫଳ ହେବା ଉଚିତ କାରଣ ଅନୁଚ୍ଛେଦ 134 (1) (c) ଅଧୀନରେ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ଭୁଲ ଭାବରେ ମଞ୍ଜୁର କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ତଥ୍ୟକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଅନୁଚ୍ଛେଦ 136 (1) ଅନୁଯାୟୀ ବିଶେଷ ଅନୁମତି ପାଇଁ ମାମଲା ଉପଯୁକ୍ତ ନଥିଲା ।

ସୁଭାନନ୍ଦ ଚୌଧୁରୀ ବନାମ ଅପୂର୍ବା କୃଷ୍ଣ ମିତ୍ର ([1940] F.C.R. 31), ବନାରସୀ ପାର୍ଶଦ ବନାମ କାଶୀ କୃଷ୍ଣ (13ରେ 28 I.A. 11), ରାଧା-ବନାମ କୃଷ୍ଣ ଆୟାର ବନାମ ସ୍ୱାମୀନାଥ ଆୟାର (34 ରେ 48 I.A. 31), ରାଧା କୃଷ୍ଣ ଦାସ ବନାମ ଜେଠାଲାଲ ବନାମ ଆଚାର୍ଯ୍ୟ ଦେବେନ୍ଦ୍ରପ୍ରସାଦଜୀ (A.I.R. 1946 P.C. 100, 102) , ଭଗବତୀ ଦେଇ ବନାମ ମୁରଲୀଧର ସାହୁ (A.I.R. 1943 P.C. 106, 108) ଏବଂ ବ୍ରିଜ ଇନ୍ଦର ସିଂ ବନାମ କାନସି ରାମ (I.L.R. 45 Cal. 94, 107) ରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି ।

ଅପରାଧିକ ଅପିଲୀୟ ଅଧିକାରିତା : ଫୌଜଦାରୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 4/1952 ।

1949ର ଅତିରିକ୍ତ ଦୌରା ନ୍ୟାୟାଧୀଶ, ଏଟାଙ୍କ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଦୌରା ମାମଲା ସଂଖ୍ୟା 127 ଏବଂ 1950ର 10 ରେ 9 ମାର୍ଚ୍ଚ, 1950ରେ ହୋଇଥିବା ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶରୁ ଉତ୍ପନ୍ନ ହୋଇଥିବା ଫୌଜଦାରୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 350/1950ରେ ଆହ୍ଲାବାଦର ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର 7 ମେ, 1951ରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶରୁ ଭାରତ ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 134 (1) (c) ଅନୁଯାୟୀ ଏହି ଆବେଦନ ।

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ *ଏସ୍. ପି. ବର୍ମା* ।

ଉତ୍ତରଦାତା ଙ୍କ ପାଇଁ *ସି. ପି. ଲାଲ୍* ।

1954 ମସିହା ମେ 5ତାରିଖରେ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ରାୟ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା

ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ବୋଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା - ଚବିଶ ଜଣବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଦୁଇଜଣ ଆବେଦନକାରୀ, ଭାରତୀୟ ପିଙ୍ଗଳ ସଂହିତାର ଧାରା 148, 307/149 ଏବଂ 302/149 ଅନୁଯାୟୀ ଅପରାଧ ପାଇଁ ବିଚାର କରାଯାଇଥିଲା । 16 ଜଣଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷରେ ଖଲାସ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ବାକି ଆଠ ଜଣଙ୍କୁ

ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଆବେଦନ କରିବା ପରେ ଆଉ ପାଞ୍ଚ ଜଣଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷରେ ଖଲାସ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ କେବଳ ଦୁଇ ଆବେଦନକାରୀ, ନର ସିଂ ଏବଂ ରୋଶନ ସିଂ ଏବଂ ଜଣେ ନାନହୁ ସିଂଙ୍କୁ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା ।

ପ୍ରମାଣର ଏକ କୌତୁହଳପୂର୍ଣ୍ଣ ଭୁଲ ପଠନ ଦ୍ୱାରା ଏହି ନାନହୁ ସିଂଙ୍କୁ ବେଚନ ସିଂହ ସହିତ ମିଶିଯାଇଥିଲେ । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ପ୍ରକୃତରେ ଯାହା କରିବାକୁ ଚାହୁଁଥିଲେ ତାହା ଥିଲା ବେଚନ ସିଂଙ୍କୁ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରିବା ଏବଂ ନାନହୁ ସିଂଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷରେ ଖଲାସ କରିବା । ଏହା ପରିବର୍ତ୍ତେ ସେମାନେ ବେଚନ୍ ସିଂଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷରେ ଖଲାସ କରିଥିଲେ ଏବଂ ନାନହୁ ସିଂଙ୍କୁ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରିଥିଲେ । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ବିଜ୍ଞ ବିଚାରପତିମାନେ ସେମାନଙ୍କର ଭୁଲ୍ ଅନୁଭବ କରିବା ମାତ୍ରେ ସେମାନେ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ସହିତ ଯୋଗାଯୋଗ କଲେ ଏବଂ ତା 'ପରେ ସେହି ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏକ ଆଦେଶ ପାରିତ ହୋଇଥିଲା, ଯେଉଁଥିରେ ଭୁଲବଶତଃ ନାନହୁଙ୍କୁ ଦିଆଯାଇଥିବା ଦଣ୍ଡାଦେଶକୁ ପ୍ରତ୍ୟାବର୍ତ୍ତନ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ତାଙ୍କୁ ମୁକ୍ତ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଥିଲା ।

ଏହା ଫଳରେ ନାନହୁ ସିଂ ଏବଂ ଦୁଇ ଆବେଦନକାରୀ ନର ସିଂ ଏବଂ ରୋଶନ ସିଂଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 134 (1) (c) ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ପାଇଁ ଆବେଦନ କରିଥିଲେ । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଯଥାର୍ଥ ଭାବରେ ବିଚାର କରିଥିଲେ ଯେ ନାନହୁ ସିଂଙ୍କ ମାମଲାରେ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ଜାରି କରାଯିବା ଉଚିତ କାରଣ, ରାଜ୍ୟ ସରକାର ତାଙ୍କ ଦଣ୍ଡାଦେଶର କ୍ଷମା କରିବା ଏବଂ ତାଙ୍କୁ ମୁକ୍ତ କରିବା ସତ୍ତ୍ୱେ, ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଷୟଗୁଡିକ ମଧ୍ୟରେ, ହତ୍ୟା ଅଭିଯୋଗ ଉପରେ ତାଙ୍କର ଦଣ୍ଡବିଧାନ ତଥାପି ରହିଥିଲା ଏବଂ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ବୁଝାମଣାଯୋଗ୍ୟ ଭାବରେ ଭାବିଥିଲେ ଯେ ଏହାର କଳଙ୍କ ଭବିଷ୍ୟତରେ ତାଙ୍କୁ ପ୍ରତିକୂଳ ପ୍ରଭାବ ପକାଇପାରେ । ଅନ୍ୟ ଦୁଇଜଣଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ, ସେମାନଙ୍କ ମାମଲାରେ କୌଣସି ପ୍ରମାଣପତ୍ର ଜାରି କରିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ନଥିଲା କିନ୍ତୁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ବିଜ୍ଞ ବିଚାରପତିମାନେ ଭାବିଲେ (ଆମ ମତରେ ଭୁଲ ଭାବରେ) ଯେ ସେମାନେ ଏହା କରିବାକୁ ବାଧ୍ୟ କାରଣ ଅନୁଚ୍ଛେଦ 134 (1) (c) ଏକ "ମାମଲା" ବିଷୟରେ କହିଥାଏ ଏବଂ ସେମାନେ ବିବେଚନା କରିଥିଲେ ଯେ ସେମାନଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଥିବା ଏକମାତ୍ର "ମାମଲା" ସମଗ୍ର ଭାବରେ ଆବେଦନ ଥିଲା । ଆମ ମତରେ ଏହା ଭୁଲ । "ସେଠାରେ ବ୍ୟବହୃତ 'ମାମଲା' ର ଅର୍ଥ ହେଉଛି ପ୍ରତ୍ୟେକ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ମାମଲା । ଯଦିଓ ବିଚାର ନିଜେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ହୋଇଥାନ୍ତା, ତଥାପି ଏହା ଆପିଲ୍ ଉପରେ ଆହୁରି ଅଧିକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ କାରଣ, ଯଦିଓ ଅନେକ ବ୍ୟକ୍ତି ଏକ ସାଧାରଣ

ଆବେଦନ ସ୍ମାରକପତ୍ର ଉପସ୍ଥାପନ କରିବାରେ ଯୋଗ ଦେଇପାରନ୍ତି (ଯଦି ବିଚାରାଧୀନ ଥିବା ନ୍ୟାୟାଳୟର ନିୟମ ଅନୁମତି ଦିଏ), ପ୍ରତ୍ୟେକଙ୍କ ଆବେଦନ ସେହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଏକ ପୃଥକ "ମାମଲା" ଗଠନ କରେ । ଏହା ଏଥିରୁ ସ୍ପଷ୍ଟ ଯେ, ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇଥିବା ପ୍ରତ୍ୟେକ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଆବେଦନ କରିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ନାହିଁ କିମ୍ବା ଏକାଧିକ ଦୋଷୀ ଏକକାଳୀନ ଏକ ମିଳିତ ସ୍ମାରକପତ୍ରରେ ଅପିଲ୍ କରିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ନାହିଁ; ଏବଂ ଯଦି ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ବିଜ୍ଞ ବିଚାରପତିମାନେ ବିଚାର କରୁଥିବା ଅର୍ଥରେ "ମାମଲା"କୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ପଠାଇବା ଆବଶ୍ୟକ ହୁଏ, ତେବେ ଯେଉଁମାନେ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷରେ ଖଲାସ ହୋଇଛନ୍ତି ସେମାନଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ଯୋଗଦେବା ଆବଶ୍ୟକ, ଯାହାଦ୍ୱାରା "ମାମଲା" (ସେହି ଅର୍ଥରେ) ଏହାର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ପୁନର୍ବିଚାର କରାଯାଇପାରିବ । ଆମେ ସ୍ପଷ୍ଟ ଯେ ଅନୁଚ୍ଛେଦ 134 (1) ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ ଏହି ଶବ୍ଦର ଅର୍ଥ ଏହା ନୁହେଁ ଏବଂ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହା ଭାବିବାରେ ଭୁଲ ଥିଲେ ।

ପ୍ରମାଣପତ୍ର ପାଇବା ପରେ ନାନହୁ ଆବେଦନ କରିନଥିଲେ ଏବଂ ଏଠାକୁ କେବଳ ଦୁଇଜଣ ଦୋଷୀ ହିଁ ଆସିଛନ୍ତି । ଯଦି ସେମାନେ ସ୍ୱାଧୀନ ଭାବେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ଅନୁଚ୍ଛେଦ 136 ଅନୁଯାୟୀ ବିଶେଷ ଅନୁମତି ପାଇଁ ଆବେଦନ କରିଥାଆନ୍ତେ, ତେବେ ସେମାନଙ୍କ ଆବେଦନକୁ ତୁରନ୍ତ ଖାରଜ କରିଦିଆଯାଇଥାଆନ୍ତା କାରଣ ସେମାନଙ୍କ ମାମଲାରେ ସେହି ଅନୁଚ୍ଛେଦ ଅନୁଯାୟୀ ଆବେଦନକୁ ଯଥାର୍ଥ ପ୍ରମାଣିତ କରିବା ପାଇଁ କୌଣସି ବିଶେଷ କାରଣ ନାହିଁ । ସେମାନଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ପ୍ରମାଣ ସ୍ପଷ୍ଟ ଏବଂ ଏହା ବିଶ୍ୱାସ କରାଯାଇଛି ଯେ, ସେହି ଅନୁଯାୟୀ, ଆମର ସାଧାରଣ ନିୟମ ଅନୁସରଣ କରି, ଆମେ ଆବେଦନକୁ ଏହି ପରିସ୍ଥିତିରେ ମୂଳରୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିଥାନ୍ତୁ । କିନ୍ତୁ, ସେମାନଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଏକ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ପାଇବା ପରେ ଆମେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଏକ ସାଧାରଣ ଅପିଲ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ପରିଣତ ହୋଇଛୁ ଏବଂ ଉଭୟ ତଥ୍ୟ ଏବଂ ଆଇନ ଉପରେ ଏକ ଅପିଲୀୟ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଭାବରେ ସେମାନଙ୍କର ମାମଲା ଶୁଣିବାକୁ ବାଧ୍ୟ । ଶୁଭାନନ୍ଦ ଚୌଧୁରୀ ବନାମ ଅପୂର୍ବ କୃଷ୍ଣ ମିତ୍ର ('1) ରେ ବିବୃତି କରାଯାଇଥିବା ମହାସଂଘୀୟ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ନିଷ୍ପତ୍ତି ଉପରେ ଭରସା ରଖାଯାଇଥିଲା ।

ଆମେ ଭାବୁନାହୁଁ ଯେ ମହାସଂଘୀୟ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ରାୟ ଏହି ମାମଲାରେ ପ୍ରୟୋଗ କରାଯାଇପାରିବ । ଏହା ଭାରତ ସରକାର ଅଧିନିୟମ, 1935 ର ଧାରା 205 ସହିତ ଜଡିତ, ଯାହା ଏକ ଭିନ୍ନ ବିଷୟକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରେ ଏବଂ ସମାନ କିମ୍ବା ସଜାତୀୟ ଶବ୍ଦ ବ୍ୟବହାର କରେ ନାହିଁ ।

---

(1) [1940] F.C.R. 31.

1954
ନର ସିଂହ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଜଣେ
ବନାମ
ଉତ୍ତର ପ୍ରଦେଶ ରାଜ୍ୟ
ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ବୋଷ

ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟର ଭାରତର ସମସ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଉପରେ ନ୍ୟାୟିକ ତତ୍ତ୍ୱାବଧାନର ସାଧାରଣ କ୍ଷମତା ରହିଛି ଏବଂ ଏହା ହେଉଛି ସମ୍ବିଧାନର ସର୍ବୋଚ୍ଚ ବ୍ୟାଖ୍ୟାକାରୀ ଏବଂ ରକ୍ଷକ । ଏହାର ପ୍ରାବଧାନ ଗୁଡ଼ିକ ବିଶ୍ୱସ୍ତତାର ସହ ପାଳନ ହେଉଛି କି ନାହିଁ ଦେଖିବା ଏବଂ ଆବଶ୍ୟକ ସ୍ଥଳେ ସେଗୁଡ଼ିକର ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିବା ଏହାର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ । ଅନୁଚ୍ଛେଦ 134 (1) (c), ଅନୁଚ୍ଛେଦ 133 (1) (c) ପରି ସମାନ ଭାଷା ବ୍ୟବହାର କରେ । ଅନୁଚ୍ଛେଦ 133 (1) ଅନୁଯାୟୀ ସେଠାରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିବା ଚାରୋଟି ମାମଲାରେ ପ୍ରତ୍ୟେକଟିରେ ଏକ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ଆବଶ୍ୟକ, କିନ୍ତୁ କେବଳ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ପ୍ରଦାନ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟକୁ ଏହା ସଠିକ୍ ଭାବରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି କି ନାହିଁ ଏବଂ ଅନୁଦାନ ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ପୂର୍ବସର୍ତ୍ତଗୁଡ଼ିକ ପୂରଣ ହୋଇଛି କି ନାହିଁ ତାହା ସ୍ଥିର କରିବାରେ ବାଧା ସୃଷ୍ଟି କରିବ ନାହିଁ । ଉଭୟ ଅନୁଚ୍ଛେଦ 133 (1) ଏବଂ ଅନୁଚ୍ଛେଦ 134 (1) ର ଖଣ୍ଡ (c)ମାମଲାରେ ଏକମାତ୍ର ସର୍ତ୍ତ ହେଉଛି ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ବିଚାର କ୍ଷମତା କିନ୍ତୁ ଏହି ବିଚାର କ୍ଷମତା ନ୍ୟାୟିକ ଅଟେ ଏବଂ ଏହାକୁ ନ୍ୟାୟିକ ଭାବେ ଏହି ବିଷୟକୁ ଶାସିତ କରୁଥିବା ସୁ-ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ମାର୍ଗ ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରୟୋଗ କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ (ଦେଖନ୍ତୁ ବନାରସୀ ପର୍ଶାଦ ବନାମ କେ. କାଶୀକୃଷ୍ଣ ([2]); ଏହା ମଧ୍ୟ ପ୍ରମାଣପତ୍ରରେ ଦର୍ଶାଯିବା ଉଚିତ ଯେ, ପ୍ରଦତ୍ତ ବିବେକାଧିକାର ଅନୁରୋଧ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ପ୍ରୟୋଗ କରାଯାଇଥିଲା : ରାଧାକୃଷ୍ଣ ଆୟାର ବନାମ ସ୍ୱାମୀନାଥ ଆୟାର ([3]) ଏବଂ ରାଧା କୃଷ୍ଣ ଦାସ ବନାମ ରାୟ କୃଷ୍ଣ ଚାନ୍ଦ ([4]) । ଯଦି ଏହା ସୁ-ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ଏବଂ ସଠିକ ମାର୍ଗରେ ଉପଯୁକ୍ତ ଭାବେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯାଏ, ତେବେ, ସମସ୍ତ ପ୍ରଶ୍ନରେ ଯେଉଁଠାରେ ବିଚାର କରିବାର ଅଧିକାର ଜଡ଼ିତ, ଅତି ଦୃଢ଼ କାରଣଗୁଡିକ ଉପରେ ଯଥା ସ୍ୱାମୀନାରାୟଣ ଜେଠାଲାଲ ବନାମ ଆଚାର୍ଯ୍ୟ ଦେବେନ୍ଦ୍ରପ୍ରସାଦଜୀ ([5]) ଏବଂ ଭଗବତୀ ଦେଇ ବନାମ ମୁରଲୀଧର ସାହୁ ([6]) ବ୍ୟତୀତ କୌଣସିଠାରେ ହସ୍ତକ୍ଷେପ ହେବ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ଯଦି, ଆଦେଶର ପୃଷ୍ଠଭୂମିରେ, ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ହୁଏ ଯେ, ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିଜକୁ ଭୁଲ୍ ମାର୍ଗରେ ପରିଚାଳିତ କରିଛନ୍ତି ଏବଂ ବିଚାର କରିଛନ୍ତି ଯେ ଯେତେବେଳେ ଏହା ନଥିଲା ସେତେବେଳେ ତାଙ୍କର ବିବେକାଧିକାର ବାଧାପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥିଲା, କିମ୍ବା ଏହାର କିଛି ନଥିଲା, କିନ୍ତୁ ଯଦି ଏହି ଆଦେଶରୁ ସ୍ପଷ୍ଟ ହୁଏ ଯେ, ଅଦାଲତ ନିଜକୁ ଭୁଲ୍ ମାର୍ଗରେ ପରିଚାଳିତ କରିଛି ଏବଂ ବିଚାର କରିଛି ଯେ, ଏହାର ବିଚାର କ୍ଷମତା ସୀମିତ ଥିବା ବେଳେ ଏହା ସୀମିତ ନୁହେଁ

([2]) 28 I.A. 11 at 13.
([3]) 48 I.A. 31 at 34
([4]) 28 I.A. 182 at 183.
([5]) A.I.R. 1946 P.C. 100,102.
([6]) A.I.R. 1943 P.C. 106,108.

କିମ୍ବା ଏହାର କୌଣସି କ୍ଷମତା ନାହିଁ, ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ମାମଲାର ପ୍ରତ୍ୟାହୃତ କରିବେ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ ଏକ ବିଚାର କ୍ଷମତା ପ୍ରୟୋଗ କରିବେ : ବ୍ରିଜ ଇନ୍ଦର ସିଂହ ବନାମ କାନସୀ ରାମ (1) ।ଏହା ହେଉଛି ସେହି ପରିଚିତ ପ୍ରସଙ୍ଗ ଯାହା ଉପରେ ଉଚ୍ଚତର ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ବିବେକାଧିକାରର ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକର ବିଚାର କରାଯାଇଥାଏ ଏବଂ ଏହା ଅନୁଚ୍ଛେଦ 134 (1) (c) ଅନ୍ତର୍ଗତ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ଉପରେ ମଧ୍ୟ ସମାନ ଭାବରେ ବଳପୂର୍ବକ ଲାଗୁ ହୋଇଥାଏ ।

ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାରେ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ବିଜ୍ଞ ବିଚାରପତିମାନେ ଭାବିଲେ ଯେ ସେମାନଙ୍କ ପାଖରେ କୌଣସି ବିକଳ୍ପ ନାହିଁ । ସେମାନେ ନିଜକୁ ଆଇନ୍ ବିଷୟରେ ଭୁଲ୍ ମାର୍ଗଦର୍ଶନ କରାଇଥିଲେ ଏବଂ ଏହାର ପରିଣାମ ସ୍ୱରୂପ ସେମାନଙ୍କ ଉପରେ ନ୍ୟସ୍ତ ଥିବା ବିଚାର କ୍ଷମତା ପ୍ରୟୋଗ କରିନଥିଲେ । ଯଦି ସେମାନଙ୍କ ବିଚାରରେ ଆଇନ୍ ସେମାନଙ୍କୁ କୌଣସି ବିବେକାଧିକାର ପ୍ରୟୋଗ ପାଇଁ ସୁଯୋଗ ଦେଇଥାନ୍ତା, ତେବେ ସେମାନେ କ'ଣ କରିଥାନ୍ତେ ସେ ବିଷୟରେ ସେମାନେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସ୍ପଷ୍ଟ ଅଟନ୍ତି, କାରଣ ସେମାନେ କୁହନ୍ତି-

"ସାଧାରଣତଃ ସେମାନଙ୍କୁ କୌଣସି ପ୍ରମାଣପତ୍ର ଦିଆଯାଇପାରିବ ନାହିଁ କାରଣ ସେମାନଙ୍କ ମାମଲାରେ କୌଣସି ଅସାଧାରଣ ସ୍ଥିତି ନାହିଁ।

ତେଣୁ ଆମେ ମାନିଥାଉ ଯେ ଆବେଦନକାରୀମାନଙ୍କୁ ଏହି ପ୍ରମାଣପତ୍ର ଭୁଲ ଭାବରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ମାମଲାକୁ ଅନୁଚ୍ଛେଦ 136 (1) ଅନୁଯାୟୀ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଅନୁମତି ପାଇଁ ବିବେଚନା କରାଯିବ ।"

ସେହି ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରୁ ଦେଖିଲେ, ଏହା ବିଶେଷ ଅନୁମତି ପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ ମାମଲା ନୁହେଁ । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବେ ଦର୍ଶାଇଛନ୍ତି ଯେ, ୫ରୁ ଅଧିକ ଲୋକ ଥିଲେ ଏବଂ ଦୁଇ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ଚିହ୍ନଟ କରୁଥିବା ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷଦର୍ଶୀଙ୍କୁ ବିଶ୍ୱାସ କରନ୍ତି । ଆକ୍ରମଣକାରୀମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କେବଳ ଦୁଇ ଜଣଙ୍କୁ ସନ୍ତୋଷଜନକ ଭାବରେ ଚିହ୍ନଟ କରାଯାଇଥିବା କେବଳ ପାଞ୍ଚରୁ ଅଧିକ ସମ୍ପୃକ୍ତ ଥିବା ଆକ୍ରମଣକାରୀ ଥିଲେ ବୋଲି କୁହାଯାଇଥିବା ତଥ୍ୟର ଗୁରୁତ୍ୱକୁ ଦୁର୍ବଳ କରେ ନାହିଁ । ତେଣୁ ଭାରତୀୟ ପିଙ୍ଗଳ ସଂହିତା ଧାରା 149ର ପ୍ରୟୋଗ ଯଥାର୍ଥ ଥିଲା ଏବଂ ଦଣ୍ଡବିଧାନ ଯଥାର୍ଥ ଅଟେ ।

---

(1) I.L.R. 45 Cal.04,107.

ଆମେ ଦଣ୍ଡାଦେଶରେ ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରିବାର କୌଣସି କାରଣ ଦେଖୁନାହୁଁ । ସକାଳ ଦୁଇଟାରେ ଶଯ୍ୟାରେ ଶୋଇଥିବା ଅସହାୟ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କ ଉପରେ ହୋଇଥିବା ଆକ୍ରମଣରେ ଅନେକ ଲୋକ ସାମିଲ ହୋଇଥିଲେ । ଆକ୍ରମଣକାରୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଅତି କମରେ ଜଣେ ବନ୍ଧୁକ କିମ୍ବା ପିସ୍ତଲ ଧରିଥିଲେ । ସେ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଗୁଳି କରି ହତ୍ୟା କରିଥିଲେ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଜଣଙ୍କୁ ହତ୍ୟା କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିଥିଲେ, ଏବଂ ଦଳ ସେମାନଙ୍କ ସମ୍ପତ୍ତି ଲୁଟି ନେଇଥିଲେ । ତେଣୁ ଦୁଇ ବର୍ଷ, ଚାରି ବର୍ଷ ଏବଂ ନିର୍ବାସନର ଦଣ୍ଡାଦେଶ କଠୋର ନୁହେଁ ଏବଂ କୌଣସି ସମୀକ୍ଷାପାଇଁ ଆହ୍ୱାନ କରେ ନାହିଁ । ଆବେଦନ ବିଫଳ ହୁଏ ଏବଂ ଖାରଜ କରାଯାଏ ।

ଆବେଦନକୁ ଖାରଜ କରାଗଲା ।

ଅସ୍ୱୀକରଣ

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟାବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଭାଷାନ୍ତର :
ରାମଚନ୍ଦ୍ର ସାହୁ
ଅନୁବାଦକ
ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ ।